

буде наближатися до оптимального, і за таким принципом здійснювати фінансування потреби в капіталі [2, с. 49].

Пошук раціональної структури джерел формування капіталу підприємств є одним із найважливіших завдань фінансів підприємства. В умовах ринкової економіки джерела формування капіталу оптимізуються, що в кінцевому результаті підвищує ринкову вартість підприємства.

Величина оборотного капіталу підприємства повинна постійно наближатися до оптимальної, тобто відповідати його потребам і можливостям. Ефективною доцільно вважати таку структуру оборотного капіталу, за якої досягається позитивне значення ефекту фінансового важеля джерел його фінансування, достатній рівень рентабельності капіталу, а середньозважена його вартість перебуває на низькому рівні.

Література:

1. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент : [учебный курс] / И.А. Бланк. – К. : Эльга-Н, Ника-Центр, 2002. – 448 с.
2. Добровольська О.В. Пріоритети формування оборотного капіталу підприємства у нестабільному середовищі / О.В. Добровольська // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 8. – С. 45-49.
3. Мойсеєнко І.П. Інвестування : [навч. посіб.] / І.П. Мойсеєнко. – К. : Знання, 2006. – 490 с.

Lokhman N.V.

PhD, Associate Professor

Donetsk National University of Economics and Trade Mykhailo Tugan-Baranowski, Ukraine

GAP - ANALYSIS OF ACHIEVING GOALS ORGANIZATIONAL ENTERPRISE

Лохман Н.В.

к.е.н., доцент

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, Україна*

GAP – АНАЛІЗ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

The article discusses the methodology GAP - analysis of the objectives of the enterprise organization. Results GAP - analysis of the objectives of the organizational activities of "Selmashmarket." Recommended computer program GAP - analysis of the objectives of the enterprise organization.

Keywords: *GAP - analysis, organizational activities, the objectives, expectation, strategic gap.*

У статті розглянуто методику GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності підприємства. Представлено результати GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності ТОВ «Сельмашмаркет». Рекомендовано комп'ютерну програму GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності підприємства.

Ключові слова: *GAP – аналіз, організаційна діяльність, досягнення цілей, математичне очікування, стратегічний розрив.*

Ефективність роботи підприємства в значній мірі залежить від рівня організації його діяльності [1, с.4].

Організаційна діяльність - функція управління, спрямована на встановлення постійних зв'язків і тимчасових взаємин між усіма підрозділами підприємства; ця функція спрямована на визначення порядку та умов функціонування підприємства [2].

Організаційна діяльність, здійснюється на підприємстві або в будь-якому підрозділі підприємства, охоплює всі напрямки його діяльності, які пов'язані між собою і представляють комплекс робіт, необхідних для виконання поставленої мети. Кожна з цих робіт, в свою чергу, складається з окремих заходів, які необхідно виконувати для забезпечення ефективності роботи підприємства [1, с.4].

Організаційна діяльність підприємства, як будь-яка інша діяльність підприємства потребує всебічного та об'єктивного аналізу досягнення цілей організаційної діяльності підприємства.

Гар-аналіз застосовується у випадках, коли поточні результати підприємства мають розбіжності з запланованими. Мета гар-аналізу - визначити, чи існує розрив між цілями і можливостями і, якщо так, встановити, як «заповнити» його [3, с.63].

Гар-аналіз розглядається як міра відсоткового ризику, що на нього наражається підприємство у зафіксованому часовому інтервалі [4].

Методика GAP-аналізу передбачає, що існує або формується стратегічний розрив між передбачуваним і дійсним рівнями в окремих параметрах функціонування підприємства. В якості оптимістичного показника встановлюється стратегічна мета, якої хоче досягти керівництво підприємства при веденні бізнесу. Під дійсними показниками розуміються фактичні успіхи підприємства в аналізованому напрямі, сфері діяльності. Варто враховувати, що мається на увазі стабільний рівень, який досягається при поточній політиці функціонування, а не пікові показники, що залежать від випадкових факторів. Образно висловлюючись, метод аналізу GAP є «атакою», спрямованої на ліквідацію невідповідності (розриву), що існує між наміченими і реальними результатами діяльності підприємства [5].

Одним з інструментів аналізу досягнення цілей організаційної діяльності підприємства є GAP – аналіз, який дозволяє визначити імовірність досягнення цілей організаційної діяльності досліджуваного підприємства шляхом розрахунку математичного очікування досягнення організаційних цілей, бажаного значення показників досягнення цілей та стратегічного розриву досягнення організаційних цілей [6, с. 176].

Проведений за допомогою розробленої комп'ютерної програми (табл. 1) GAP – аналіз досягнення цілей організаційної діяльності досліджуваного підприємства дозволив зробити висновки, що найбільші стратегічні розриви очікуваних і бажаних показників досягнення організаційних цілей мають місце на підприємстві ТОВ «Сельмашмаркет».

Таблиця 1

Рекомендована комп'ютерна програма GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності

Роки	Імовірні значення	Оптимістичне значення	Песимістичне значення	Математичне очікування	Показники бажаного досягнення цілей	Стратегічний розрив
2014	<i>B6</i>	<i>C6</i>	<i>D6</i>	$=(C6*4+D6+E6)/6$	<i>F6</i>	$=F6-G6$
2015	$=C6*F6/G6$	$=D6*F6/G6$	$=E6*F6/G6$	$=(C7*4+D7+E7)/6$	<i>F7</i>	$=F7-G7$
2016	$=C7*F7/G7$	$=D7*F7/G7$	$=E7*F7/G7$	$=(C8*4+D8+E8)/6$	<i>F8</i>	$=F8-G8$

Примітка:

K - дані, що необхідно ввести.

Запропонована комп'ютерна програма GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності представлена в середовищі Excel і передбачає необхідність розрахунку показників імовірного значення, оптимістичного значення, песимістичного значення, за допомогою цих показників розраховується математичне очікування досягнення цілей організаційної діяльності, яке порівнюється з показниками бажаного досягнення цілей, в результаті цього порівняння розраховується стратегічний розрив.

В таблиці 2 представлений GAP – аналіз досягнення цілей організаційної діяльності досліджуваного підприємства - ТОВ «Сельмашмаркет», за останні три роки.

Отримані результати GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності для ТОВ «Сельмашмаркет» свідчать про те, що бажані значення показників досягнення цілей нижче ніж математичне очікування досягнення організаційної цілей. Це призвело до

негативного стратегічного розриву досягнення організаційних цілей ТОВ «Сельмашмаркет». Цей негативний стратегічний розрив збільшується протягом останніх трьох років.

Таблиця 2

GAP – аналіз досягнення цілей організаційної діяльності ТОВ «Сельмашмаркет», бали

Рік	Результати аналізу досягнення цілей організаційної діяльності		
	Мо	Бз	Ср
2014 рік	3,4	4,9	-1,5
2015 рік	2,35918	4,9	-2,5408
2016 рік	1,13587	4,9	-3,7641

Примітка:

Мо – математичне очікування досягнення організаційної цілей;

Бз – бажані значення показників досягнення цілей;

Ср – стратегічний розрив досягнення організаційних цілей.

Збільшення негативного результату в досягненні цілей організаційної діяльності ТОВ «Сельмашмаркет» пов'язано з неефективною реалізацією таких організаційних цілей, як:

- оптимізація організаційної структури управління підприємством (2014р.);
- організація цілеспрямованої мотивації персоналу (2014р.);
- організація ефективних методів контролю (2014р.);
- удосконалення організації інформаційного забезпечення управлінського процесу на підприємстві (2015р.);
- організація системи управління якістю на підприємстві (2015р.);
- удосконалення організації управлінського обліку на підприємстві (2016р.);
- організація діагностики інвестиційних можливостей підприємства (2016р.);
- впровадження організації інноваційної діяльності на підприємстві (2016р.);
- організація ефективної горизонтальної комунікації на підприємстві (2016р.).

Графічно GAP – аналіз досягнення цілей організаційної діяльності представлено на прикладі ТОВ «Сельмашмаркет» на рисунку 1.

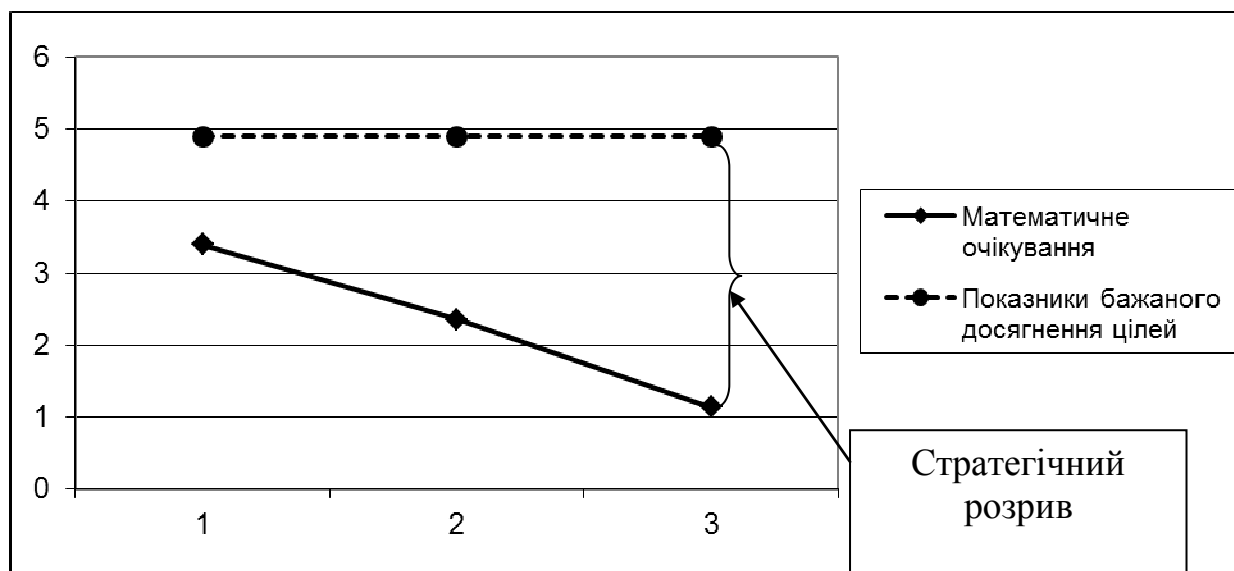

Рисунок 1 - GAP – аналіз досягнення цілей організаційної діяльності ТОВ «Сельмашмаркет»

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Графічна характеристика GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності, яка представлена на прикладі ТОВ «Сельмашмаркет», наочно показує розрив між

математичним очікуванням досягнення цілей і показником бажаного досягнення організаційних цілей, що призводить до збільшення стратегічного розриву. Цей факт має бути сигналом для керівництва підприємства, щодо змін в організаційній діяльності підприємства.

Отже, запропонована методика GAP – аналізу досягнення цілей організаційної діяльності має надати керівництву підприємства об’єктивну інформацію щодо відмінностей між наміченими цілями і бажаним значенням цих цілей. Для досліджувального підприємства ТОВ «Сельмашмаркет» має місце негативний стратегічний розрив досягнення організаційних цілей, тобто математичне очікування досягнення цілей має менше значення ніж бажане значення досягнення цілей, що є безперечним аргументом на здійснення невідкладних дій з боку керівництва підприємства задля скорочення стратегічного розриву між математичним очікуванням досягнення організаційної цілей та бажаним значенням показників досягнення цілей.

Литература:

1. Кузнецов В. В. Организационный потенциал предприятия / В. В. Кузнецов, Л. М. Арутюнова, Т. Е. Минякова. – Ульяновск: УлГТУ, 2007. – 105с.
2. Технічна енциклопедія. Tech Trend [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://techtrend.com.ua/index.php?newsid=2386>
3. Арутюнова Д. В. Стратегический менеджмент / Д. В. Арутюнова. – Таганрог: ТТИ ЮФУ, 2010. - 122 с.
4. Аналіз банківської діяльності: монографія. — К.: КНЕУ, 2002. — 316 с. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://buklib.net/books/21909/>
5. Федоров А. Проведение GAP-анализа компании / А. Федоров [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://fb.ru/article/222759/provedenie-gap-analiza-kompanii>
6. Полонська Л.А. Інноваційна політика торговельних підприємств: теорія та методологія: монографія / Л.А. Полонська, Н.В. Лохман. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. – 221с.

Anelia Lyubenova,

PhD

Bulgaria, Ruse

IMPORTANCE OF ACCOUNTING FOR THE FINANCIAL MANAGEMENT OF FARMS

Любенова Анелия,

Phd

Болгария

ВАЖНОСТЬ УЧЕТА ДЛЯ ФИНАНСОВОГО УПРАВЛЕНИЯ ХОЗЯЙСТВАМИ

The purpose of this article is to indicate the importance of accounting for financial management of farms. The discussed are accounting objects in terms of farm management and accounting requirements as a source of information for financial purposes. The accounting information system is an important economic lever for forecasting and analyzing cash flows and controlling liquidity. It reflects the temporary need or lack of resources and resources to meet these needs and achieve profitability of farms.

Keywords: *accounting, financial accounting, management accounting, financial management.*

Цель данной статьи состоит в том, чтобы обозначить важность учета финансового управления хозяйствами. Обсуждаемые являются объектами бухгалтерского учета с точки зрения управления ферм и требования к бухгалтерскому учету в качестве источника информации для целей финансов. Учетная информационная система является важным экономическим рычагом для прогнозирования и анализа денежных потоков и контроля за ликвидностью. Она отражает временную потребность или нехватка средств и ресурсов для удовлетворения этих потребностей и достижения рентабельности хозяйств.

Ключевые слова: *бухгалтерский учет, финансовый учет, управленческий учет, финансовый менеджмент.*

Информационная система учета (ИСУ) является важным экономическим рычагом для изучения и анализа бизнес-процессов и явлений, а также осуществлять строгий контроль над фермами. Через его методы установлены на пути объективных истин и законов, учет